

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

76. Te[m]pla idol. immensa & magnif.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

dant Elifios voluptatum omnium, opum, & gloria profusione fortunatos, & supra quam fingi valeat felices: at quos vitæ per scelera tracta dura fors in hanc reuomit lucem, admissorum poenas lusturos, tranfmittunt illos in corpora bestiarum iis consentanea vitis quibus obnoxij fuerant. In his ergo illi qui sanctimoniam religiosius profitentur, tantum abest vt vermes quibus dirè, ac fœde arroduntur excutiant, aut necent, ne fortè in patrem incidant, modico illo filij sanguine victitantem; vt aues etiam, pisces, & alias, præsertim nimias animantes emant, quas statim remittant liberatas; in quo se putant satisfacere naturæ de prole quam professione continentia illi negant, cum transformatos, in bestias homines tam multos seruent. Hæc Oscianorum Bonziorum secta, origo, disciplina, tantis est initio regni plausibus excepta, vt sola extrulis aliis illud occupatura videretur, aded illa quam spondebat animorum æterna felicitas, Sinarum genium plus satis implebat, qui nihil æquè delirant quàm vt in portione aliqua immortalitatem hauriant, corporis, vel decrepitam senectutem, in vires, & florem iuuentæ reuocent. Verum enim verò, Sinarum primos Reges sectam illam amplexos, cum tantus promissionum hiatus adeo fefellisset, vt medio etiam in cursu, miserè fortunis, vitæque exciderent, cœpit hominum detestationi, maxime verò nobilium patere; & gramen virulentum Imperatores aliquot, sed frustra, nisi sunt modis omnibus extirpare; suas deinceps habuit & fauoris, & odiorum vires; at eam nihil ita instituit, vt libri ab eius sequacibus infinito numero editi; deliramentis, esto, referri omnibus quæcumque possunt in stultorum cerebro feruere, sed iis verborum ac styli tantis pellaces illecebris, non modò vt auidè, verum etiam tum admiratione perlegantur, insinuantque ingeniis leuibus, sectæ illius tam perplexos errores vix vt vnquam ex iis sese expediant. Accessit Reginarum superstitionum cacohetes, mortuorum suorum leuandis manibus supra modum addictum, & in saturandis Bonziorum gulis idcirco profusum, quod venali se iactent pecuniarum venia, posse illos ex imis inferis liberare: ob hoc illæ credulitate fœminea Bonzios opibus ditant innumeris, quibus cœnobias, & templa construunt pulchritudine, pretio, maiestate ad stuporem augusta, mihi quidem olim narrabat Sinensis se quoddam illorum cum esset ingressus ægrè deinde exitam reperisse; adeo multis, & vastis ambagibus, corpus tamen ædificij perfectum absoluebant, sed quanto pars quælibet sanctiori fuerat dicata simulachro tanto interius, à vulgi oculis in penetralia recedebat. Vidit Pechini templa duo P. Andreas Palmerius; alterum sacellis duobus & septuaginta, tam capacibus fultum vt nulli eorum cederent quibus Romanæ cinguntur basilicæ, instructu vero pretiosissimo splendidis, & idolorum omnis generis populo confertis. Illic spiritus colebantur criminum vindices; hic benefici donorum largitores; inde propitij misericordiis pauperum; alia ex parte iustis querelis afflictorum, & suis cuiusque officiis, idolorum vultus respondebat,

76.
Tépla idol.
immensa &
magnif.

debat, tetricus, benignus, aridens, attento similis; ad pedem altaris in quo prostabat spiritus simulachrum, turba præsto erat minorum geniorum iussis eius parata obsequi: alterum quod vidit Palmerius extra urbem templum, colossæis horrebat statuis, auro magnificè illudis, & nobiliori cuidam Deo circum adstantibus cui positum fuerat id templum, hic verò palmorum quadraginta in lecto distentus, presso in cervical cubito sustentabat caput veluti dormitans; carnes iacentis nudas, pannus tegebat attalicus, eratque hoc pium Regiæ delirium vt hunc illi pannum, grauiorem hiberno frigore, æstate mitteret leuiorem, narrat & aliis de templis quæ in Quancei Prouincia viderat sanè magnificis, sed ita contemptim, & sordidè habitis, vt ora Deorum autem, araneorum textura fœdaret, in hæc templa boni illi Literati ad geniales cœnas, comœdias, noctes ludo potu alacritate omni ducendas confluunt: cæterum ministris sectæ huius, nemo est qui ad parentalia non vtatur, quod ea schemate habitus insolenti, & pia cantuum specie plurimum cohonestent; quin & ij quoque qui negant animum corpori esse superstitem, eos nihilominus adhibent, vt ex pompa iustorum funebrium quæ suis exsoluunt maioribus, famam apud populum captent pietatis. Sectæ tamen nefariæ decus nihil ita persuadet vt opinio sanctitatis, austeræ vitæ vsu & studio collecta; huius æmuli vitæ, inontes syluosos, & nudos ruguriolis, & cellis replent in quibus se assiduè cruciant; alij quidem eorum in aliquo quos fingunt plurimos Paradiso vt locum sibi metentur optimum; alij vt in vitam defuncti renascantur priori locupletiolem, & idoneam ad gradum Literati. Euidunt quidam in cristas rupium tam conspicuas vndique quam abruptas, & in excisis propria manu cauis illic degant tantò gloriosius, quantò miserius: pauci quos virtus audacior stimulat, si quam procul notarint cauernoso in saxo specum dumtaxat corpori suo parem, in eam se longo demissi fune æternùm condunt, nunquam postea cuiquam mortaliū cernendi, nisi in ore suæ cauernulæ statuarum instar in pedes arrecti; alendi verò suorum alicuius miseratione, paucillum iis orizæ, & frigidæ in alueolo submittentis, sic Anachoreta, & Cœnobitas sibi adornat cacodæmon Christi & Ecclesiæ contumeliosus; sunt enim illic etiam Cœnobitæ, qui æris pulsu excitantur ad cantus alternis choris celebrandos quæ summa ferè est eorum sanctitatis, præ qua, de reliquo idolorum cultum facillè negligunt, quod sibi ex cantu funerum lucri plus sentiant quam ex simulachris accedere. Locant item externis cubicula quos in cœnobia pertrahunt, eorumque hospitium ministerio, & quæstu sordido cauponantur; superciliosa gens primo aspectu, at vsu si qua vsquam effrons & flagitiosa, notunt hoc iis addictæ feminae si quando illos præter leges Sinensis decori, pietatis gratia inuitarint; notunt Nicuæ (illorum Moniales) attonsa pariter vt illi, pariterque vt illi Virgines, nempe omnium singulæ, omnesque singularum. Fixo demum inter se atque immobili decreto emit quisque illorum puerum

(quæ

77.
Bonzi) cœ-
nob. & soli-
tarij.